

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat 20.80009.5107.18

*Formarea direcționată a calității sistemului imunitar la fructele soiurilor tardive de prun preconizate
păstrării de lungă durată*

Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor

Conducător de proiect: Dr. hab. BUJOREANU Nicolae

Perfectat în baza audierii raportului anual a *implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării* la Ședința comună a AȘM și Consiliul științific al Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor din 09.12.2021

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2021 20.80009.5107.18 Formarea direcționată a calității sistemului imunitar la fructele soiurilor tardive de prun preconizate păstrării de lungă durată, director proiect dr. hab. BUJOREANU Nicolae, Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (42,0).

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului* – “Foarte bine”.

Monitorizarea și păstrarea fructelor de prun în procesul de cultivare , recoltare și păstrare a permis atingerea obiectivelor propuse la nivel înalt. Studiile au fost efectuate la specia pomicolă prun, soiurile - Udlinionnaia, Superprezident, Prezident și Stanley.

2. *Diseminarea rezultatelor obținute* – “Excelent”:

- lucrările conferințelor internaționale - 8;
- în culegeri conferințe naționale, teze la conferințe – 10.
- alte lucrări științifico-metodice - 1
- manifestări științifice naționale/internaționale – 2

Membrii echipei de cercetare au participat și publicat 18 lucrări științifice la tematica proiectului la diverse foruri naționale și internaționale, de asemenea diverse seminare, emisiuni TV etc.

3. *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare* – “Excelent”.

- participări la emisiuni TV/radio – 2

Impactul social și economic al rezultatelor preconizate ține de importanța culturii prunului ca parte componentă a pomiculturii Moldovei, fiind considerată ca o ramură strategică a economiei naționale. Optimizarea procesului producțional la pomii de prun se realizează inclusiv prin tratarea foliară cu reglatori de creștere și micro îngrășăminte în anumite faze de creștere. Totodată asigurarea populației cu fructe proaspete anul împrejur este un element al securității alimentare pe plan național și global.

Materializarea rezultatelor obținute în proiect se rezumă la oferirea serviciilor de consultanță în scopul integrării procesului de cercetare cu procesul de formare a specialiștilor de profil agricol (SRL “Fortina Labis” în s.Floreni, r-l Ungheni), privind tehnologiile de creștere direcționată și păstrarea de lungă durată a fructelor.

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat – “Satisfăcător”.

Din toată echipa de cercetare 18 membri, doar 5 sunt cu vârsta de până la 35 ani, sau 27,8%, dar nu este clar, care este statutul lor - doctoranzi, cercetători etc. O cotă mică revine membrilor tineri cu titlul științific 1/18, sau 5,6%, din totalul de 5/18 sau 33,3% cu vârsta între 45-89 ani.

5. Colaborarea națională/internațională în cadrul proiectului – “Foarte bine”.

Pe componenta colaborare poate fi confirmată cea la nivel național, iar la nivel internațional - se rezumă doar la participarea la diverse foruri, și nu este clar care este aportul în cadrul proiectului

Concluzii, recomandări

Recomandări:

- De a publica articole în reviste WoS cu factor de impact sau în reviste naționale de categoria B, C etc
- De a valorifica rezultatele obținute mai intens prin acte de implementare;
- De a implica tinerii cercetători în derularea activităților din proiect

Concluzii:

Pomicultura în Republica Moldova se dezvoltă în baza cercetărilor științifice în domeniu. Rezultatele științifice ce se referă la monitorizare fructelor începând de la înflorire și până la consumator au o valoare importantă din punct de vedere social (locuri de muncă) și economic. Proiectul dat este actual după tematica de cercetare și este binevenit.

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Boris Găină

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc